

Lumine juuni ehk Kõik pole veel kadunud

Esimene suvekuu oli tänavu märg ja jahe, isegi lumine.

Ain Kallis

Laulu- ja tantsupeolised võivad olla muretud – saabuvaks nädalavahetuseks on oodata head ilma. Pildil hetk tantsupeo proovist juuni lõpus.

Aga – on ju küllalt olnud suvesid, kus lootusetu jaani järel saabuvad toredad juuli ja august.

Üks Eesti vanasõna ütleb: “Jaanikuu vihm puistab põllule kulda ja rammutab mulda.” Teise kohaselt olid meie inimesed erakordselt mittetöökad, sest: “Vihm sajab laisale, ilus ilm virgale!”

Tänavusuvine ilm on igati popp teema. Juba üle poole kuu on hädas kõik – põllumehed ei saa maad ega aednikud aeda harida, ehitajad ehitada, puhkajad puhata. Inimesed on küll pruuni jumega, ainult et see ei tule päikesest, vaid roostest.

Jahedad pidupäevad

Rahul võivad olla vast pritsumehed, sest ilmataat on kõik metsad juba märjaks pritsinud, tulega polnud hullu isegi jaaniõhtul. Nendest pidupäevadest rääkides tuleb kohe meelde rahva ütlus: kui külm jaaniööl ära ei võta, saab sust asja.

Öö oli kõige jahedam seekord Jõhvi ja Kuusiku kandis (õhus miinimum ühe plusskraadi ümber). Õhtul kell 8 oli kõige soojem, 14 kraadi Peipsi põhjarannikul, kõige jahedam aga läänes. Jaanipäeval, s.o 23. kuupäeva kella 21st kuni 24. juuni kella 21ni sadas kõige rohkem Viljandis – 8,1 mm. (Teadmiseks – meie ajavööndis algab meteoroloogiline ööpäev eelmisel õhtul kell 21.)

Veel üks seik, mis on vast omane ainult tänavusele jaaniajale – politseinikud tabasid naelkummidega sõitnu! Pole ka ime, sest alles 17. juunil sadas mitmel pool tõelist lund. Võiks öelda, et see oli hiliseima lumesaju rekordi kordus, sest mäletatavasti sadas samal kuupäeval 1982 Tiirikojal lumekruupe, mis andmebaasi läksid kirja lumesajuna.

Võiks öelda, et klappis ka meie rahva korratuim vaimukus – Eesti suvi on kolm kuud kehva suusailma! Kuigi valget ollust sadas vaid minuteid. Edasi tulid juba veesusailmad...

Kui vaadata juuni ilmanäitajaid, siis asi kõige hullem polnudki. Mõnele tundus ehk, et hullemaid ilmasid ei saa ollagi, kuid klimatoloogid arvutasid Eesti keskmiseks õhutemperatuuriks 13,2°, mis on 1,3° madalam pikaajalisest keskmisest ehk normist. Selle tulemusega jäädi 1961. aastast algavas andmerekas 10. kohale. Peaaegu sama jahe oli ka kaks aastat tagasi.

Uus kohalik rekord

Sademetes osas on pilt märksa parem: kuu summa 88 mm (146% normist) jääb selles edetabelis 6. kohale. Eesotsas on väga märg 1998. aasta (130 mm), 2004 (113 mm) ja 2009 (106 mm). Uuest kohalikust sajurekordist jäi kõige napimalt puudu Väike-Maarjas (136 mm, rekord 147).

Jõgeva kant ületas normi ligi 2,4kordselt (157 mm), saartel jäi sellest aga puudu (Ristnas 38 mm ehk 90%).

Kliimaatiline suvi, mis tänavu algas pooles mais, katkes tosinaks päevaks 15. juunil.

Esimene dekaad oli ju kena – soe (Valgas ja Narvas 29°), saartel oli isegi põuane, vaid Jõgeva sai enam kui viiekordse portsu vihma. Siis keeras ilma sügiseseks. Kuu viimane kolmandik oli temperatuurilt kõle, sademetelt kole. Viimase poole sajandi jooksul pole meil varem nii jahedat juuni lõppu olnud. Vaid paar viimast päeva olid terake meeldivamad. Üpris kena suveilm oli näiteks 28. juunil, kui jälle säras päike ning parmud hammustasid nagu Suárez.

Aga loodame paremat!